

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 30/2010 rd

Regeringens proposition om godkännande av ett ramavtal mellan Belgien, Tyskland, Irland, Frankrike, Italien, Cypern, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Österrike, Portugal, Slovenien, Slovakien, Finland, Grekland och det europeiska finansiella stabiliseringsinstrumentet samt med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i ramavtalet som hör till området för lagstiftningen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 21 juni 2010 en proposition om godkännande av ett ramavtal mellan Belgien, Tyskland, Irland, Frankrike, Italien, Cypern, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Österrike, Portugal, Slovenien, Slovakien, Finland, Grekland och det europeiska finansiella stabiliseringsinstrumentet samt med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i ramavtalet som hör till området för lagstiftningen (RP 95/2010 rd) till finansutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- finansminister Jyrki Katainen, understatssekreterare Martti Hetemäki och lagstiftningsråd Seppo Tanninen, finansministeriet
- generaldirektör Erkki Liikanen, Finlands Bank
- verkställande direktör Sixten Korkman, Näringslivets Forskningsinstitut ETLA.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att riksdagen godkänner det ramavtal som ingåtts mellan Konungariket Belgien, Förbundsrepubliken Tyskland, Irland, Republiken Frankrike, Republiken Italien, Republiken Cypern, Storhertigdömet Luxemburg, Republiken Malta, Konungariket Nederländerna, Republiken Österrike, Republiken Portugal, Republiken Slovenien, Republiken Slovakien, Republiken Finland, Republiken

Grekland och det europeiska finansiella stabiliseringsinstrumentet.

Finland undertecknade avtalet den 10 juni 2010. Avtalet har till och med den 14 juni 2010 undertecknats av sex stater inom euroområdet och det europeiska finansiella stabiliseringsinstitutet.

I ramavtalet kommer man överens om de förfaranden som ska iakttas ifall en stat inom euro-

området begär lånefinansiering av de andra staterna inom euroområdet, om finansieringen av det europeiska finansiella stabiliseringsinstrumentet och om de förfaranden som ska iakttas när staterna inom euroområdet beviljar borgen för finansieringen av det europeiska finansiella stabiliseringsinstrumentet.

Ramavtalet träder i kraft när minst fem stater som hör till euroområdet och vars andelar utgör minst två tredjedelar av de sammanlagda borgensförbindelserna har gett det europeiska finansiella stabiliseringsinstrumentet en skriftlig bekräftelse på att de har fullgjort de krav som deras nationella lagstiftning ställer för att avtalet ska kunna sättas i kraft. Avtalsbestämmelserna

om borgensförbindelserna träder i kraft när en sådan bekräftelse har getts av så många stater att deras sammanlagda andelar av borgensförbindelserna uppgår till minst 90 procent. Ramavtalet gäller tills de skulder som baserar sig på låneavtalen eller på skuldebrev emitterade av det europeiska finansiella stabiliseringsinstrumentet har betalats tillbaka och borgensmännen fått alla de betalningar som tillkommer dem.

I propositionen ingår ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i ramavtalet som hör till området för lagstiftningen. Den föreslagna lagen avses träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Bakgrund

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner det ramavtal som euroländerna och det *europeiska finansiella stabiliseringsinstrumentets* specialfinansieringsbolag har ingått. Avtalet innehåller bestämmelser om förfarandena vid beslut om finansieringen av bolaget, lån som bolaget beviljar, saneringsprogram för länder som ansökt om lån osv. Ramavtalet är samtidigt ett delägaravtal mellan euroländerna om det europeiska finansiella stabiliseringsinstrumentet.

Propositionen har anknytning till Ecofinrådets beslut från den 9 och 10 maj 2010 om ett omfattande åtgärds paket för att stabilisera ekonomin i Europa. Det består av tre element, nämligen den *europeiska finansiella stabiliseringsmekanismen* (60 miljarder euro) och det nu aktuella europeiska finansiella stabiliseringsinstrumentet vars finansiering euroländerna har beslutat garantera upp till 440 miljarder euro. Av de ovan nämnda är stabiliseringsmekanismen primär och finansiering ur finansieringsbolaget kan sökas först när de nämnda 60 miljarderna har använts. Vid sidan av de bägge instrumentet finns som ett tredje element dessutom IMF-finansiering till ett belopp om 250 miljarder euro.

Regeringen har redan lämnat en proposition till riksdagen om statsborgen för ett europeiskt finansiellt stabiliseringsinstrument (RP 71/2010 rd). Första behandlingen av propositionen avslutades i plenum 16.6.2010. Enligt lagförslaget uppgår Finlands borgensansvar till högst 7,9 miljarder euro, vilket motsvarar Finlands andel av det tecknade kapitalet i Europeiska centralbanken. Finansutskottet ansåg i sitt betänkande FiUB 22/2010 rd det nödvändigt att godkänna lagförslaget eftersom statsborgen är ett viktigt element i det knippe av åtgärder som syftar till att säkerställa den finansiella stabiliteten på euroområdet.

Det ramavtal som nu behandlas är en förutsättning för att finansieringsbolaget ska komma igång med sin verksamhet. Utskottet anser därför att också ramavtalet måste godkännas och förordar regeringens proposition.

Ramavtalets innehåll

Ramavtalet mellan de 16 medlemsstaterna i euroområdet och det *europeiska finansiella stabiliseringsinstrumentet* godkändes den 7 juni 2010, då samtidigt ett specialfinansieringsbolag med namnet det europeiska finansiella stabiliseringsinstrumentet grundades. Ramavtalet behandlar

de förfarande som ska iakttas ifall en stat inom euroområdet begär lånefinansiering av de andra staterna inom euroområdet. Dessutom innehåller det bestämmelser om finansieringen av det europeiska finansiella stabiliseringsinstrumentet och om borgen.

Ramavtalets utgångspunkt i all väsentlighet är att det land som begär lånefinansiering blir tvunget att inleda noga överenskomna åtgärder för att balansera sin offentliga ekonomi. Enligt avtalet ska kommissionen i samarbete med ECB och IMF förhandla fram ett samförståndsavtal med den presumtiva låntagaren. De andra medlemsstaterna i euroområdet måste godkänna avtalet varefter kommissionen i samförstånd med ECB lämnar förslag om de viktigaste villkoren i det låneprogram som kommer att föreslås till låntagaren, på grundval av en bedömning av marknadsförhållandena.

Innan varje utbetalning av ett lån enligt ett låneprogram ska kommissionen, i samarbete med ECB, inge en rapport som analyserar hur den berörda låntagaren efterlever de villkor och bestämmelser som anges i samförståndsavtalet och rådets eventuella beslut som angår det. Borgensmännen utvärderar efterlevandet av reglerna och fattar ett enhälligt beslut om utbetalning av lånet ska tillåtas eller inte. Om borgensmännen enhälligt anser att låntagaren har uppfyllt villkoren för låneprogrammet och är nöjda med uppfyllande av villkoren i samförståndsavtalet ska det europeiska finansiella stabiliseringsinstrumentet uppmanas ge ett förslag till detaljerade villkor för lånet. Om förslaget godtas ombes det europeiska finansiella stabiliseringsinstrumentet tillkännage ett godkännande som bekräftar villkoren för lånet till låntagaren. Därefter ska det europeiska finansiella stabiliseringsinstrumentet inleda processen för utfärdande av eller tecknande av finansieringsinstrument.

Den borgen som euroländerna har åtagit sig att ställa är väl tilltagen eftersom de utgör 120 procent av de ifrågavarande finansieringsinstrumentens justerade åtaganden. Syftet med det här är att garantera ett så bra kreditbetyg som möjligt för de skuldebrev som bolaget emitterar.

Ramavtalet innehåller också detaljerade bestämmelser om hur ett saneringsprogram ska följas upp. Om bolaget får vetskap om att låntagaren underlåter att följa villkoren i programmet ska det omedelbart underrätta borgenärerna och föreslå åtgärder på grund av försummelsen.

Kravet på enhällighet i beslutsfattandet i ärenden som berör bolaget och som har betydelse för borgensmännens ansvar ska fattas enhälligt av euroländerna. Varje euroland har en representant i bolagets styrelse.

Man har också berett sig på att Grekland i sin nuvarande ekonomiska kris inte kommer att delta i programmet och inte heller det land som eventuellt ber om lånefinansiering eller får motsvarande stöd genom något annat program. Trots det kommer inget enskilt lands borgensansvar att överstiga det maximibelopp som framgår av avtalet och som för Finlands vidkommande är 7,9 miljarder euro.

Ramavtalet träder i kraft när minst fem stater som hör till euroområdet och vars andelar utgör minst två tredjedelar av de sammanlagda borgensförbindelserna har gett det europeiska finansiella stabiliseringsinstrumentet en skriftlig bekräftelse på att de har fullgjort de krav som deras nationella lagstiftning ställer för att avtalet ska kunna sättas i kraft. Enligt utredning till utskottet kommer de flesta euroländer inte att behandla ramavtalet i respektive nationella parlament utan avtalet anses vara en del av ikraftsättandet och kan beslutas genom förvaltningsförfarande. I Finland har riksdagen varit mycket involverad i behandlingen av saken för till skillnad från många andra länder måste statsrådet hos oss ge riksdagen ett meddelande i frågan (3 § i lagförslaget om statsborgen). Eftersom meddelandet måste ges i samband med varje enskilt borgensarrangemang kan det i praktiken innebära att riksdagen måste sammankallas också utanför sessionsperioderna.

Borgen ställs för att underlätta finansieringen av låneprogram som ingåtts 30.6.2013 eller tidigare. Ramavtalet gäller tills de skulder som baserar sig på låneavtalen eller på skuldebrev emitterade av det europeiska finansiella stabiliseringsinstrumentet har betalats tillbaka och bor-

gensmännen fått alla de betalningar som tillkommer dem.

Slutsatser

Enligt utskottet är det nödvändigt att godkänna ramavtalet för att specialfinansieringsbolaget snabbt ska komma i gång med sin verksamhet. Med tanke på stabiliseringspaketets trovärdighet och stabiliseringen av finansmarknaderna är det också viktigt att åtgärder för att grunda bolaget och inleda dess verksamhet vidtas så snart som möjligt så att det är funktionsdugligt och berett att agera konkret så fort det behövs.

Ramavtalet säkerställer att ett eventuellt beslut om att ställa borgen och finansiera bolaget föregås av en mångskiftande och noga reglerad process som kräver samstämmighet mellan borgensmännen. Om någon blir tvungen att söka lånefinansiering hos bolaget är en viktig utgångspunkt att finansieringen knyts till att låntagaren följer ett strikt ekonomiskt anpassningsprogram. De krav och förpliktelser som finansieringsbolaget diktar kommer sannolikt att vara så stränga att de klart kringskar låntagarlandets nationella finanspolitiska beslutsfattande. Detta faktum förväntas ha preventiva verkningar och vetskapen om att anpassningsprogrammen blir stränga har förhoppningsvis som följd att euroländerna blir mer benägna att stabilisera sin ekonomi genom nationella åtgärder. De stränga villkoren motverkar sannolikt också en demoralisering, som möjligheterna till stöd annars lätt kan orsaka.

När det gäller de risker som är förknippade med borgensförbindelserna hänvisar utskottet till propositionen om statsborgen och utskottets betänkande om den, där riskerna har bedömts som små. Men utskottet konstaterade att borgensförbindelser alltid är förenade med risken att borgensansvaret realiserar. Finlands ansvar i förhållande till stabiliseringen av euroländernas ekonomi är redan nu nästan 10 miljarder euro, inklusive lånet till Grekland. Om detta ansvar realiserades skulle det vara en klar försvagning av Finlands offentliga ekonomi.

De sakkunniga som utskottet har hört har emellertid varit ense om att de risker som hotar

den offentliga ekonomin skulle vara mycket större om stabiliseringspaketet inte hade fått tillstånd. Om de snabba besluten inte hade fattats hade det förelegat en risk för att den finanskris som startade i Grekland skulle ha spridit sig till Europa och i värsta fall till resten av världen. Detta skulle ha inneburit ett slut för det lilla uppsving som nu långsamt kommit igång. Men följderna av en ny finanskris skulle vara allvarligare än förr eftersom de flesta länder inte längre har möjligheter till omfattande stimulansåtgärder.

Verkställandet av Ecofinrådets beslut i början av maj har avancerat snabbt och riksdagen har varit tvungen att behandla regeringens propositioner om saken med en stram tidtabell. Utskottet beklagar detta men konstaterar samtidigt att riskerna blir större om saken drar ut på tiden och att det är förenligt också med Finlands intressen att åtgärder för att stabilisera ekonomierna i euroområdet vidtas snabbt och målmedvetet.

Den europeiska ekonomiska stabiliseringsmekanismen har haft önskvärda effekter och beslutet har lungnat ner marknaderna. Men ännu finns det ingen visshet om åtgärderna är tillräckliga. Krisen på euroområdet är resultatet av många samverkande faktorer och i många länder är det en lång, svår och oförutsägbar process att igen bygga upp förtroendet för ekonomin. Viktigt är att många euroländer under de senaste tiderna har fattat stabiliserande beslut och att Europeiska rådet vid sitt möte den 17 juni har lagt fast riktlinjer för vilka åtgärder som krävs för att förbättra bland annat koordineringen av finanspolitiken.

Utskottet konstaterar att stabiliseringen av situationen och motarbetandet av nya kriser kräver mångsidiga finanspolitiska åtgärder som alla euroländer måste förbinda sig till. Det är nödvändigt att bättre än tidigare hålla fast vid avtalade regler. Åtgärder mot överstora underskott måste sättas in snabbare. Utskottet anser att också investerarna och de finansiella instituten i fortsättningen måste agera mera ansvarsfullt och ha en bättre riskhantering.

Slutligen konstaterar utskottet att Konungariket Spanien i egenskap av euroland har godkänt

och undertecknat ramavtalet men att landet inte omnämns i lagförslagets rubrik, i 1 § eller i klämman. Utskottet föreslår att felen korrigeras.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner det i Luxemburg den 7 juni 2010 ingångna ramavtalet om det europeiska finansiella stabiliseringsinstrumentet mellan Konungariket Belgien, Förbundsrepubliken Tyskland, Irland, Konungariket Spanien, Republiken

Frankrike, Republiken Italien, Republiken Cypern, Storhertigdömet Luxemburg, Republiken Malta, Konungariket Nederländerna, Republiken Österrike, Republiken Portugal, Republiken Slovenien, Republiken Slovakien, Republiken Finland, Republiken Grekland och det europeiska finansiella stabiliseringsinstrumentet och

godkänner lagförslaget med följande ändringar (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

Lag

om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i ramavtalet mellan Konungariket Belgien, Förbundsrepubliken Tyskland, Irland, Konungariket Spanien, Republiken Frankrike, Republiken Italien, Republiken Cypern, Storhertigdömet Luxemburg, Republiken Malta, Konungariket Nederländerna, Republiken Österrike, Republiken Portugal, Republiken Slovenien, Republiken Slovakien, Republiken Finland, Republiken Grekland och det europeiska finansiella stabiliseringsinstrumentet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i ramavtalet mellan Konungariket Belgien, Förbundsrepubliken Tyskland, Irland, Konungariket Spanien, Republiken Frankrike, Republiken Italien, Republiken Cypern, Storhertigdömet Luxemburg, Republiken Malta, Konungariket Nederländerna, Republiken Österrike, Republiken Portugal, Republiken Slovenien,

Republiken Slovakien, Republiken Finland, Republiken Grekland och det europeiska finansiella stabiliseringsinstrumentet gäller som lag sådana som Finland har förbundit sig till dem.

2 § (Som i RP)

FiUB 30/2010 rd — RP 95/2010 rd

Helsingfors den 23 juni 2010

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Hannes Manninen /cent
vordf. Kari Rajamäki /sd
medl. Matti Ahde /sd (delvis)
Christina Gestrin /sv
Pertti Hemmilä /saml
Bjarne Kallis /kd
Kyösti Karjula /cent
Esko Kiviranta /cent
Mikko Kuoppa /vänst
Reijo Laitinen /sd
Mika Lintilä /cent
Olli Nepponen /saml
Tuija Nurmi /saml (delvis)
Kirsi Ojansuu /gröna

Heikki A. Ollila /saml
Markku Rossi /cent
Matti Saarinen /sd
Petri Salo /saml
Sari Sarkomaa /saml
Minna Sirnö /vänst (delvis)
Pia Viitanen /sd (delvis)
ers. Hanna-Leena Hemming /saml (delvis)
Matti Kauppila /vänst (delvis)
Valto Koski /sd (delvis)
Lauri Kähkönen /sd (delvis)
Tuula Väätäinen /sd (delvis).

Sekreterare i delegationen var

utskottsråd Hellevi Ikävalko.

RESERVATION 1

Motivering

Regeringens proposition om statsborgen för ett europeiskt finansiellt stabiliseringsinstrument (RP 71/2010) och propositionen om ramavtalet för finansieringsbolaget (RP 95/2010) borde ha behandlats i ett sammanhang. Det är fråga om så stora saker med ytterst omfattande konsekvenser och behandlingen borde därför ha varit så grundlig som möjligt. Det borde ha funnits mer tid och även grundlagsutskottet och lagutskottet borde ha fått säga sitt. Nu blev behandlingen mycket ytlig och efter en så bristfällig behandling blir nu riksdagen tvungen att fatta beslut som inbegriper summor som i värsta fall motsvarar en femtedel av statsbudgetens slutsumma. Det här förfarandet åsidosätter allvarligt riksdagens budgetmakt. Socialdemokraterna har krävt en grundligare riksdagsbehandling men inte fått gehör för detta.

Utmärkande för den snabba och ytliga behandlingen är att rubriken på lagförslagen blivit fel då man tappat bort Konungariket Spanien i namnförteckningen. Detta skedde enligt utsago av ouppmärksamhet.

Den finansiella krisen i Europa visade på ett obarmhärtigt sätt svagheter i eurosystemets uppföljningsmetoder och sanktioner samt bristerna i stabiliserings- och tillväxtavtalen. Euroländerna saknade tillräckligt effektiva och fungerande metoder för situationer som dessa. I sista stund bestämde man sig för att i strid med valutaunionens regler bevilja det drabbade Grekland lån. Efter diverse lånearrangemang lånar euroländerna och IMF inalles 110 miljarder euro till Grekland under de följande fem åren. Finlands andel är 1,6 miljarder euro.

Socialdemokraterna motsatte sig lånet till Grekland med motiveringen att regeringen inte gick med på att diskutera villkoren för godkännandet av arrangemanget. Vi krävde att de finansiella instituten skulle vara med och dela den börda som eventuellt skulle falla i famnen på skattebetalarna. Lånet borde ha beviljats primärt

och det borde ha ställts säkerheter för krediten. Dessutom föreslog vi att euroområdet omgående borde ta i bruk en bankskatt och på global nivå åstadkomma en täckande finansmarknadsskatt.

Avsikten med stabiliseringsmekanismen är att återställa tilltron till euron, eurosystemet och hela unionen. Samtidigt försöker man effektivisera koordineringen och övervakningen och stärka sanktionerna. Men fortfarande saknas snabba och effektiva åtgärder för att definiera ansvaret på den finansiella marknaden och inte heller har vi fått något förslag till bank- och finansmarknadsskatt.

Stabiliseringspaketet uppgår till 750 miljarder euro och består av tre element. Ur EU:s budget kommer ca 60 miljarder och dessutom finns det europeiska finansiella stabiliseringsinstrumentet, vars upplåning euroländerna har beslutat garantera upp till 440 miljarder euro. Finlands andel av detta är 1,80 procent, dvs. 7,92 miljarder euro. Det tredje elementet i stabiliseringsmekanismen är Internationella valutafondens finansieringsandel om 250 miljarder euro.

Vid utfrågningen av sakkunniga framgick det som en följd av utträdande borgensmän att borgensbeloppet om 440 miljarder euro minskar på motsvarande sätt. Trots detta är Finlands andel 7,92 miljarder euro även om den relativa andelen kan stiga till en oskälighetsnivå.

Alla 27 EU-länder borde ha varit med om arrangemanget eftersom alla kommer att dra nytta av att ekonomin och den finansiella marknaden stabiliseras. De EU-länder som står utanför euroområdet deltar nu inte alls i borgensförbindelserna.

EFSI-avtalet innefattar ett förfarande som ska iakttas när något euroland ber om lån av andra euroländer och då ett anpassnings- och låneprogram görs för låntagare. Avtalet gäller dessutom finansieringen av det europeiska finansiella instrumentet och de förfarande som ska iakttas när

euroländer ställer säkerheter för finansieringen av det europeiska finansiella instrumentet.

EFSI kan också be borgensmännen ställa säkerhet för andra syften med nära anknytning till emission av finansiella instrument och som gör det lättare att få och bibehålla ett så gott kreditbetyg som möjligt för instrument som EFSI emitterat och som främjar finansieringen av EFSI. Enhällighet krävs för att borgen ska kunna ställas för sådana andra ändamål. I samband med utfrågningen av sakkunniga framgick det att borgen för sådana andra ändamål endast kan ställas för stater.

När säkerheter ställs vore det viktigt att se till att de inte belönar en slapp kreditgivning och skötsel av ekonomin. Finland måste agera mycket noggrant och begränsa sitt eget risktagande på ett sådant sätt att skattebetalarna inte blir tvungna att betala det som bankerna och de skuldsatta länderna själva borde klara av. Om säkerheterna realiseras måste regeringen agera så att finska statens och skattebetalarnas intresse tryggas i alla vändningar.

Med tanke på framtiden är det viktigt att de finansiella instituten i allt högre grad själva står för betalningen av slutnotan i stället för skattebetalarna. Euroområdet bör snabbt ta i bruk en bankskatt och på global nivå måste det till en täckande finansmarknadsskatt. På så sätt kunde man samla in medel hos de finansiella instituten som kan användas för att täcka kostnader som uppkommer i samband med finansiella kriser. Finlands regering har inte tillräckligt aktivt drivit dessa krav. Socialdemokraterna har lagt ett eget förslag om att ta i bruk en bankskatt och en finansmarknadsskatt.

Helsingfors den 23 juni 2010

Kari Rajamäki /sd
Matti Saarinen /sd
Matti Ahde /sd
Reijo Laitinen /sd

Förslag

Vi föreslår

1. Riksdagen förutsätter att regeringen av skäl som framgick i samband med behandlingen av RP 95/2010 rd rättar till det förfarande som krävs inför ställande av säkerhet så att riksdagen i enlighet med sin budgetmakt i detalj kan behandla enskilda borgensförslag.

2. Riksdagen förutsätter att grundlagsutskottet utvärderar propositionernas grundlagsenlighet.

3. Riksdagen förutsätter att regeringen skyndsamt reder ut vad det i praktiken innebär att EFSI kan be om säkerheter för andra ändamål än sådana som har nära anknytning till emission av finansiella instrument och dessutom utreder konsekvenserna av utträdande borgensmän för de återstående borgensmännen.

4. Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition om bankskatt i Finland och gör en framställning om att en sådan ska tas i bruk i alla EU-länder.

5. Riksdagen förutsätter att regeringen lämnar en proposition om finansmarknadsskatt och agerar för att en sådan tas i bruk på bred front på de internationella finansmarknaderna.

Tuula Väättäinen /sd
Lauri Kähkönen /sd
Pia Viitanen /sd
Valto Koski /sd

RESERVATION 2

Motivering

Genom de miljarder som lagts åt sidan för att stabilisera Europa räddas nu bankerna samtidigt som låginkomsttagare i euroländerna försätts i ekonomiskt trångmål. Finland har redan ombetts ge 10 miljarder för ändamålet i form av lån och garantier.

Regeringen föreslår att Finland ska ansluta sig till euroländernas avtal om det europeiska finansiella stabiliseringsinstrumentet och lämna en bindande, oåterkallelig och ovillkorlig borgen för betalning enligt tidtabell och inkluderande räntor och amorteringar avseende finansiella instrument som det europeiska finansiella stabiliseringsinstrumentet emitterar. Finlands andel är ca 7,905 miljarder euro.

Om en stat som fått lån från stabiliseringsinstrumentet inte klarar av att betala tillbaka lånet blir Finland tvunget att på samma sätt som andra länder som ställt borgen betala de fordringar som innehavarna av de skuldebrev som finansieringsinstrumentet har.

Ingen sakkunnig har med säkerhet kunnat ringa in omfattningen av lånebehovet hos de länder som råkat i ekonomiska svårigheter. Man vet inte heller om exempelvis Portugal eller Spanien, utöver Grekland, behöver hjälp. Vi kan eventuellt tvingas höja Finlands borgensansvar utöver det belopp om 60 miljarder euro som kommissionen förfogar över och de stödköp som Europeiska centralbanken gör.

Regeringens proposition handlar alltså om ett mycket större åtagande än det lån på 1,6 miljarder euro som Grekland beviljats. När man räknar ihop denna EFSI-borgen med lånen till Grek-

land och Lettland kommer man fram till att slutsumman redan nu är över 10 miljarder euro. En summa som kan fortsätta växa. Alla måste nu ha absolut klart för sig att den som går i borgen också riskerar att gå i sorgen: i slutändan kan finska staten och därmed skattebetalarna bli tvungna att betala en del av eller, i värsta fall, hela beloppet på 10 miljarder euro.

Det är värt att notera att utan kommissionens, ECB:s och euroländernas stödköp skulle många banker ha problem efter att värdet av grekiska lån rasade. Stabiliseringsåtgärderna handlar till syvende och sist om att rädda bankerna.

Man måste också ta hänsyn till medborgarna i de länder som får stöd från stabiliseringsinstrumentet. De blir föremål för hårda anpassningsprogram vilket innebär att de offentliga utgifterna, dvs. service och socialskydd, skärs ner samtidigt som skatterna höjs. I förlängningen är det här ett hinder för ekonomisk tillväxt i anpassningslandet, som drabbas av arbetslöshet och ytterligare problem med att komma ur sin svåra ekonomiska situation.

Enligt vår uppfattning är lösningen varken förnuftig eller rättvis. De banker och andra investerare som har finansierat krisländerna behöver inte bära ett enda strå till stacken.

Förslag

Jag föreslår

att riksdagen inte godkänner det i propositionen nämnda ramavatalet och

att lagförslaget förkastas.

Helsingfors den 23 juni 2010

Mikko Kuoppa /vänst
Minna Sirnö /vänst
Matti Kauppila /vänst